Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 21. novembra 2024*

„Pritožba – Skupna trgovinska politika – Ukrepi za zagotovitev izvrševanja pravic Evropske unije po mednarodnih pravilih trgovanja – Uredba (EU) št. 654/2014 – Izvedbena uredba (EU) 2018/886 – Carinska unija – Uredba (EU) št. 952/2013 – Carinski zakonik Unije – Odločbe v zvezi z zavezujočimi informacijami o poreklu blaga (ZIPB), ki jih sprejmejo nacionalni carinski organi – Delegirana uredba (EU) 2015/2446 – Določitev nepreferencialnega porekla nekaterih motornih koles Harley-Davidson – Pojem ‚predelava ali obdelava, ki ni gospodarsko upravičena‘ – Izvedbeni sklep Evropske komisije o razveljavitvi odločb ZIPB – Prenos pooblastila – Legitimno pričakovanje – Pravica do dobrega upravljanja – Pravica do izjave“

V zadevi C-297/23 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 11. maja 2023,

Harley-Davidson Europe Ltd s sedežem v Oxfordu (Združeno kraljestvo),

Neovia Logistics Services International NV s sedežem v Vilvordu (Belgija),

ki ju zastopata E. Righini, avvocato, in S. Völcker, Rechtsanwalt,

pritožnici,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo F. Clotuche-Duvieusart, M. Kocjan in F. Moro, agentke,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji predsednika četrtega senata, C. Lycourgos (poročevalec), predsednik tretjega senata, S. Rodin, N. Jääskinen, sodnika, in O. Spineanu-Matei, sodnica,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

* Jezik postopka: angleščina.

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 30. maja 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Družbi Harley-Davidson Europe Ltd in Neovia Logistics Services International NV s pritožbo predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 1. marca 2023, Harley-Davidson Europe in Neovia Logistics Services International/Komisija (T-324/21, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2023:101), s katero je to zavrnilo njuno tožbo za razglasitev ničnosti Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2021/563 z dne 31. marca 2021 o veljavnosti nekaterih odločb v zvezi z zavezujočimi informacijami o poreklu (UL 2021, L 119, str. 117, v nadaljevanju: sporni sklep), naslovljenega na Kraljevino Belgijo.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

2 Člen 2 Sporazuma o pravilih o poreklu blaga (UL 1994, L 336, str. 144), ki je v Prilogi 1A k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 82), določa:

„Dokler delovni program za harmonizacijo pravil o poreklu […] ni zaključen, članice zagotavljajo, da:

[…]

(b) se ne glede na ukrepe ali sredstva trgovinske politike, s katero so povezani, pravila o poreklu ne uporabljajo kot sredstvo za neposredno ali posredno doseganje določenih trgovinskih ciljev;

(c) pravila o poreklu sama po sebi ne smejo imeti omejitvenih, izkrivljajočih ali motečih učinkov na mednarodno trgovino. Ne smejo vsebovati neprimerno strogih zahtev ali zahtevati izpolnitve pogojev, ki niso v povezavi s proizvodnim ali predelovalnim postopkom, kot predpostavko za določitev države porekla. Vendar se stroški, ki niso v neposredni zvezi s proizvodnjo ali predelavo, lahko vključijo za namene uporabe merila vrednosti, izraženega v odstotkih […];

[…]“

Pravo Unije

Carinski predpisi

– *Carinski zakonik Skupnosti*

3 Člen 25 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307, v nadaljevanju: carinski zakonik Skupnosti) je določal:

„S predelavo ali obdelavo, za katero se ugotovi ali za katero ugotovljena dejstva upravičujejo domnevo, da je bil njen edini namen izogibanje določbam, ki se v [Evropski] skupnosti uporabljajo za blago določenih držav, se tako proizvedenemu blagu v nobenem primeru […] ne more dodeliti poreklo države, kjer je bila ta predelava ali obdelava opravljena.“

– *Carinski zakonik Unije*

4 V uvodnih izjavah 9 in 55 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1; v nadaljevanju: carinski zakonik Unije) je navedeno:

„(9) [Evropska] [u]nija temelji na carinski uniji. V korist gospodarskih subjektov in carinskih organov Unije je priporočljivo zbrati veljavno carinsko zakonodajo v zakonik. Ta zakonik bi moral temeljiti na načelu notranjega trga in bi moral vsebovati splošna pravila in postopke, ki zagotavljajo izvajanje tarife in drugih ukrepov skupne politike, uvedenih na ravni Unije v zvezi z blagovno menjavo med Unijo in državami ali ozemlji zunaj carinskega območja Unije, ob upoštevanju zahtev teh skupnih politik. […]

[…]

(55) V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 [PEU] je potrebno in primerno, da se za doseganje osnovnih ciljev omogočanja učinkovitega delovanja carinske unije ter izvajanja skupne trgovinske politike določijo splošna pravila in postopki, ki se uporabljajo za blago, vneseno na carinsko območje Unije ali izneseno z njega. […]“

5 Člen 33 tega zakonika določa:

„1. Carinski organi na podlagi zahtevka sprejmejo […] odločbe v zvezi z zavezujočimi informacijami o poreklu blaga (‚odločbe ZIPB‘) […].

[…]

3. Odločbe […] ZIPB veljajo tri leta od dne, ko začne odločba učinkovati.

[…]“

6 Člen 34(11) navedenega zakonika določa:

„[Evropska] [k]omisija lahko sprejme sklepe, s katerimi od držav članic zahteva razveljavitev odločb […] ZIPB, da se zagotovi pravilna in enotna tarifna uvrstitev ali opredelitev porekla blaga.“

7 Člen 59 istega zakonika določa:

„Člena 60 in 61 določata pravila za opredelitev nepreferencialnega porekla blaga za namene uporabe:

(a) skupne carinske tarife […];

(b) ukrepov, ki niso tarifni ukrepi, določenih z določbami Unije, ki urejajo posebna področja blagovne menjave; in

(c) drugih ukrepov Unije, ki so povezani s poreklom blaga.“

8 Člen 60 carinskega zakonika Unije določa:

„1. Za blago, v celoti pridobljeno v posamezni državi ali na ozemlju, se šteje, da ima poreklo navedene države ali ozemlja.

2. Za blago, katerega proizvodnja vključuje več kot eno državo ali ozemlje, se šteje, da ima poreklo države ali ozemlja, kjer je bila v za to opremljenem podjetju opravljena njegova zadnja bistvena, gospodarsko upravičena predelava ali obdelava, katere izid je izdelava novega proizvoda ali ki predstavlja pomembno stopnjo proizvodnje.“

9 Člen 62 tega zakonika določa:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov […], ki določajo pravila, po katerih se v skladu s členom 60 za blago, katerega opredelitev nepreferencialnega porekla je potrebna zaradi uporabe ukrepov Unije iz člena 59, šteje, da je bilo v celoti pridobljeno v eni državi ali na enem ozemlju ali da je bilo v državi ali na ozemlju v za to opremljenem podjetju opravljena njihova zadnja bistvena, gospodarsko upravičena predelava ali obdelava, katere izid je izdelava novega proizvoda ali ki predstavlja pomembno stopnjo proizvodnje.“

– *Delegirana uredba (EU) 2015/2446*

10 V uvodni izjavi 21 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 z dne 28. julija 2015 o dopolnitvi Uredbe št. 952/2013 o podrobnih pravilih v zvezi z nekaterimi določbami carinskega zakonika Unije (UL 2015, L 343, str. 1) je navedeno:

„Da se prepreči manipulacija porekla uvoženega blaga z namenom izogibanja ukrepom trgovinske politike, bi bilo treba v nekaterih primerih zadnjo bistveno predelavo ali obdelavo šteti za gospodarsko neupravičeno.“

11 Člen 33 Delegirane uredbe 2015/2446, naslovljen „Predelava ali obdelava, ki ni gospodarsko upravičena (člen 60(2) [carinskega] zakonika [Unije])“, je določal:

„Za kakršno koli predelavo ali obdelavo, opravljeno v drugi državi ali na drugem ozemlju, se šteje, da ni bila gospodarsko upravičena, če se na podlagi razpoložljivih dejstev ugotovi, da je bil namen te operacije izogibanje uporabi ukrepov iz člena 59 [carinskega] zakonika [Unije].

[…]

Za blago, ki ni zajeto v Prilogi 22-01 se, če se za zadnjo obdelavo ali predelavo ugotovi, da ni gospodarsko upravičena, šteje, da je bila opravljena njegova zadnja bistvena gospodarsko upravičena predelava ali obdelava, katere izid je izdelava novega proizvoda ali ki predstavlja pomembno stopnjo proizvodnje, v državi ali na ozemlju, s katerega izvira večji del uporabljenih materialov, kot je določen na podlagi vrednosti uporabljenih materialov.“

Predpisi o skupni trgovinski politiki

– *Uredba (EU) 654/2014*

12 Člen 3 Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine ter spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 3286/94 o določitvi postopkov Skupnosti na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Skupnosti po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (UL 2014, L 189, str. 50) določa:

„Ta uredba se uporablja:

[…]

(c) za izravnavo koncesij ali drugih obveznosti, kar je pravica, ki lahko izhaja iz uporabe zaščitnega ukrepa s strani tretje države bodisi v skladu s členom 8 Sporazuma STO o zaščitnih ukrepih bodisi z določbami o zaščitnih ukrepih v drugih mednarodnih trgovinskih sporazumih, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi;

[…]“

13 Člen 4 Uredbe št. 654/2014 določa:

„1. Kadar je potrebno ukrepanje, da se zaščitijo interesi Unije v primerih iz člena 3, Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ustrezne ukrepe trgovinske politike. […]

2. Izvedbeni akti, sprejeti v skladu z odstavkom 1, izpolnjujejo naslednje pogoje:

[…]

(c) pri izravnavi koncesij ali drugih obveznosti v skladu z določbami o zaščitnih ukrepih iz mednarodnih trgovinskih sporazumov je ukrepanje Unije bistveno enakovredno ravni koncesij ali drugih obveznosti, na katere zaščitni ukrep učinkuje, in sicer v skladu s pogoji iz Sporazuma STO o zaščitnih ukrepih ali z določbami o zaščitnih ukrepih v drugih mednarodnih trgovinskih sporazumih, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi, v skladu s katerimi je zaščitni ukrep uporabljen;

[…]“

– *Izvedbena uredba (EU) 2018/724*

14 Člen 1 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/724 z dne 16. maja 2018 o nekaterih ukrepih trgovinske politike v zvezi z nekaterimi izdelki s poreklom iz Združenih držav Amerike (UL 2018, L 122, str. 14) določa:

„Komisija takoj, v vsakem primeru pa najpozneje do 18. maja 2018, predloži pisno uradno obvestilo Svetu STO za trgovino z blagom, da Unija, če Svet za trgovino z blagom temu ne nasprotuje, 20. junija 2018 začasno prekine uporabo koncesij za uvozne dajatve v skladu s [Splošnim sporazumom o carinah in trgovini (GATT)] 1994 za trgovino z Združenimi državami v zvezi z izdelki, navedenimi v Prilogi I in Prilogi II, s čimer se omogoči uporaba dodatnih carin na uvoz teh izdelkov s poreklom iz Združenih držav.“

– *Izvedbena uredba (EU) 2018/886*

15 V skladu s členom 1 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/886 z dne 20. junija 2018 o nekaterih ukrepih trgovinske politike v zvezi z nekaterimi izdelki s poreklom iz Združenih držav Amerike in spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/724 (UL 2018, L 158, str. 5) Unija uporablja dodatne carine na uvoz v Unijo nekaterih izdelkov s poreklom iz Združenih držav Amerike, med katerimi so motorna kolesa z batnim motorjem z notranjim izgorevanjem, izmeničnim gibanjem bata in prostornino cilindrov nad 800 cm^3. Iz člena 2 Izvedbene uredbe 2018/886 izhaja, da so ti izdelki poleg stopnje konvencionalne dajatve v višini 6 % predmet dodatnih carin po 25-odstotni stopnji v prvi fazi, in sicer od 22. junija 2018, in nato drugih dodatnih carin po 25-odstotni stopnji v drugi fazi, in sicer, v bistvu, najkasneje od 1. junija 2021.

Dejansko stanje

16 Dejansko stanje spora je navedeno v točkah od 20 do 38 izpodbijane sodbe. Za potrebe tega postopka ga je mogoče povzeti, kot sledi.

17 Vlada Združenih držav Amerike je junija 2018 uvedla dodatne carine v višini 25 % oziroma 10 % na uvoz jekla oziroma uvoz aluminija s poreklom iz Unije, da bi spodbudila in povečala nacionalno proizvodnjo teh izdelkov. Komisija je v odgovor na uvedbo teh dodatnih carin sprejela Izvedbeno uredbo 2018/886, ki določa uporabo dodatnih carin na uvoz nekaterih izdelkov s poreklom iz Združenih držav, vključno z motornimi kolesi z batnim motorjem z notranjim izgorevanjem, izmeničnim gibanjem bata in prostornino cilindrov nad 800 cm^3.

18 Harley-Davidson Inc., ameriško podjetje, specializirano za izdelavo motornih koles, se je po objavi te izvedbene uredbe v *Uradnem listu Evropske unije* seznanilo s temi dodatnimi carinami.

19 Družba Harley-Davidson je 25. junija 2018 Securities and Exchange Commission (komisija za vrednostne papirje in borzo, Združene države) predložila poročilo na obrazcu, naslovljenem „*Form 8-K Current Report*“ (v nadaljevanju: obrazec 8-K), ki je namenjen temu, da svoje delničarje obvesti o uporabi dodatnih carin, ki jih je Unija sprejela z Izvedbeno uredbo 2018/886, in o njihovem vplivu na njeno dejavnost.

20 Družba Harley-Davidson je v obrazcu 8-K navedla zlasti:

„Evropska unija je uvedla carine na različne izdelke, proizvedene v ZDA, med drugim na motorna kolesa Harley-Davidson. Te dajatve, ki so začele veljati 22. junija 2018, so bile naložene kot odgovor na carine, ki so jih Združene države uvedle za jeklo in aluminij, izvožena iz [Unije] v Združene države.

Zato so se carine [Unije] na motorna kolesa Harley-Davidson, izvožena iz Združenih držav, povečale s 6 % na 31 %. Družba Harley-Davidson meni, da bodo te carine povzročile dodatne stroške v višini približno 2200 [ameriških dolarjev (USD)] na motorno kolo, izvoženo iz Združenih držav v [Unijo].

[…]

Družba Harley-Davidson bo za dolgoročno kritje znatnih stroškov te tarifne obremenitve izvedla načrt za preselitev proizvodnje motornih koles, namenjenih v [Unijo] iz Združenih držav, v njene mednarodne obrate, da bi se izognila tarifni obremenitvi. Družba Harley-Davidson predvideva, da bodo za povečanje proizvodnje v mednarodnih tovarnah potrebne dodatne naložbe in da bi lahko trajalo vsaj od 9 do 18 mesecev, preden bo to povečanje popolnoma dokončano.“

21 Po objavi obrazca 8-K je družba Harley-Davidson svojo tovarno na Tajskem izbrala za proizvodni obrat za nekatera svoja motorna kolesa, namenjena za trg Unije.

22 Družba Harley-Davidson je želela pridobiti zagotovila v zvezi z določitvijo države porekla teh motornih koles. Tako sta družba Harley-Davidson in družba Neovia Logistics Services International, posrednica, ki družbi Harley-Davidson zagotavlja logistične storitve v okviru uvoza motornih koles v Unijo prek Belgije, 25. januarja 2019 pri belgijskih carinskih organih skupaj vložili prva dva formalna zahtevka za odločbi ZIPB v zvezi z dvema družinama motornih koles. Pozneje so bili vloženi trije drugi zahtevki za odločbe ZIPB v zvezi s tremi drugimi družinami motornih koles.

23 Belgijski organi so se 31. januarja 2019 udeležili sestanka s Komisijo v zvezi s prvima dvema zahtevkoma za izdajo odločb ZIPB. Po tem sestanku je Komisija izdala neuradno mnenje, v skladu s katerim je mogoče, da zaradi informacij v obrazcu 8-K merilo gospodarske upravičenosti v smislu člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446 ni izpolnjeno. Kljub zahtevam belgijskih organov pa Komisija ni nikoli podala uradnega mnenja glede uporabe te določbe za dejansko stanje v obravnavanem primeru.

24 Belgijski carinski organi so 24. junija 2019 na podlagi člena 33(1) carinskega zakonika Unije sprejeli dve odločbi ZIPB, s katerima so priznali in potrdili, da sta dve družini motornih koles, na kateri se nanašata prva dva zahtevka za izdajo odločb ZIPB, omenjena v točki 22 te sodbe, s poreklom s Tajske. Druge tri zahtevke za izdajo odločb ZIPB, ki so prav tako omenjeni v točki 22 te sodbe, so pozneje ti organi obravnavali enako. Navedeni organi so o prvih dveh odločbah ZIPB uradno obvestili Komisijo 21. avgusta 2019.

25 Komisija je 5. oktobra 2020 belgijske organe obvestila, da namerava od njih zahtevati razveljavitev prvih dveh odločb ZIPB. Belgijski organi so 13. novembra 2020 Komisiji odgovorili, da taki zahtevi za razveljavitev nasprotujejo. Komisija je 23. decembra 2020 začela formalni postopek za sprejetje izpodbijanega sklepa.

26 Komisija je 5. marca 2021 osnutek spornega sklepa predložila vsem nacionalnim delegacijam odbora za carinski zakonik, sekcija za poreklo, v okviru svetovalnega postopka po pisnem postopku. Štiri države članice so poslale pripombe o osnutku spornega sklepa in nasprotovale mnenju, ki ga je Komisija izrazila v tem osnutku. Komisija je 29. marca 2021 odboru za carinski zakonik, sekcija za poreklo, poslala zbirno obvestilo, v katerem je navedla, da je 23 držav članic, ki niso podale stališča, tiho soglašalo z osnutkom spornega sklepa.

27 Komisija je 31. marca 2021 sprejela sporni sklep, ki ga je Kraljevini Belgiji vročila 6. aprila 2021 in ki je bil naslednji dan objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, s katerim je od belgijskih organov zahtevala razveljavitev prvih dveh odločb ZIPB.

28 Komisija je v točkah 6, 7 in 9 obrazložitve spornega sklepa navedla:

„(6) Potem ko je Evropska unija objavila ukrepe trgovinske politike, je [družba Harley-Davidson] [komisijo za vrednostne papirje in borzo] […] na obrazcu 8-K, ki ga je predložil[a] […] junija 2018, obvestil[a], da namerava proizvodnjo nekaterih motornih koles, namenjenih iz Združenih držav Amerike na trg Evropske unije, preusmeriti v svoje mednarodne obrate v drugi državi, da bi se izognil[a] ukrepom trgovinske politike Evropske unije.

(7) Čeprav izogibanje ukrepom trgovinske politike ni nujno edini namen preusmeritve proizvodnje, so pogoji iz prvega odstavka člena 33 [Delegirane uredbe 2446/2446] na podlagi razpoložljivih dejstev izpolnjeni. Predelava ali obdelava, opravljena v zadnji državi proizvodnje, se zato ne šteje za gospodarsko upravičeno. Posledično mora določitev nepreferencialnega izvora motornih koles temeljiti na tretjem odstavku člena 33.

[…]

(9) Ker določitev nepreferencialnega porekla motornih koles, zajetih v odločbah ZIPB iz Priloge, ne temelji na pravilu iz tretjega odstavka člena 33 [Delegirane uredbe 2446/2446], Komisija meni, da ta določitev nepreferencialnega porekla ni združljiva s členom 60(2) [carinskega zakonika Unije] v povezavi s členom 33 [Delegirane uredbe 2446/2446].“

29 Belgijski organi so po sprejetju spornega sklepa z dopisom z dne 16. aprila 2021, naslovljenim na družbo Neovia Logistics Services International, pritožnici obvestili, da razveljavljajo pet odločb ZIPB, sprejetih v zvezi z uvozom motornih koles, ki jih je na Tajskem proizvedla družba Harley-Davidson, v Unijo.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

30 Družbi Harley-Davidson Europe in Neovia Logistics Services International sta s tožbo pred Splošnim sodiščem med drugim predlagali razglasitev ničnosti spornega sklepa.

31 Pritožnici sta v okviru te tožbe navedli šest razlogov za razglasitev ničnosti, ki se nanašajo na:

– prvi, kršitev obveznosti obrazložitve in svetovalnega postopka pred sprejetjem spornega sklepa;

– drugi, očitno napako pri presoji;

– tretji, napačno razlago in uporabo člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446;

– četrti, nezakonitost člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446;

– peti, kršitev splošnih načel prava Unije in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter

– šesti, zlorabo pooblastil Komisije v politične namene.

32 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo, ker je zavrnilo teh šest razlogov za razglasitev ničnosti, navedeno tožbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank v pritožbenem postopku

33 Pritožnici Sodišču predlagata, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi;

– sporni sklep razglasi za ničen in

– Komisiji naloži plačilo stroškov, ki so jima nastali pred Sodiščem in Splošnim sodiščem.

34 Komisija Sodišču predlaga, naj:

– pritožbo zavrne in

– pritožnicama naloži plačilo stroškov.

Pritožba

35 Pritožnici v utemeljitev pritožbe navajata tri pritožbene razloge, od katerih se prvi nanaša na napačno razlago člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446, drugi, naveden podredno, na prekoračitev meja prenosa pooblastila iz člena 62 carinskega zakonika Unije in tretji na kršitev pravice do dobrega upravljanja.

Prvi pritožbeni razlog: napačna razlaga člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446

Trditve strank

36 Prvi pritožbeni razlog, ki je razdeljen na tri dele, se nanaša na razlago člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446, ki jo je podalo Splošno sodišče.

37 Pritožnici s prvim delom tega pritožbenega razloga trdita, da Splošno sodišče ni upoštevalo cilja in konteksta te določbe.

38 Cilj navedene določbe naj bi bil pojasniti vsebino člena 60(2) carinskega zakonika Unije, v katerem naj bi bilo poreklo proizvoda opredeljeno glede na dejansko merilo, in sicer opredeliti zadnjo državo ali ozemlje, v kateri oziroma na katerem je bila dodana znatna dodana vrednost. Splošno sodišče naj bi to objektivno merilo spremenilo v subjektivno merilo, tako da je Komisiji omogočilo, da opravi hierarhično presojo subjektivnih elementov.

39 Člen 25 carinskega zakonika Skupnosti, ki je temeljil na subjektivnem merilu, pa naj bi bil črtan zaradi sistemskih težav in težav pri njegovem izvajanju. To merilo je bilo po mnenju pritožnic dejavnik pravne negotovosti in je bilo v nasprotju s členom 2 Sporazuma o pravilih o poreklu, ki prepoveduje, da bi se ta pravila uporabljala kot instrumenti za spodbujanje uresničevanja trgovinskih ciljev ali da bi določala pogoje, ki niso povezani s proizvodnjo ali obdelavo.

40 S členom 33 Delegirane uredbe 2015/2446, kakor je bil razložen v izpodbijani sodbi, naj bi bila uvedena domneva, ki jo je izjemno težko ovreči in v skladu s katero je v primeru, da preselitev sovpada s sprejetjem ukrepa trgovinske politike, izogibanje temu ukrepu glavni razlog za to preselitev, ne glede na gospodarske utemeljitve te preselitve.

41 Poleg tega naj bi bil člen 33 Delegirane uredbe 2015/2446 glede na cilj, naveden v uvodni izjavi 21 te delegirane uredbe, da se prepreči „manipulacija“ porekla uvoženega blaga z namenom izogibanja ukrepom trgovinske politike, klavzula za preprečevanje izogibanja, ki bi jo bilo treba tako kot na področju davkov ali protidampinških dajatev razlagati ozko. Ta določba naj bi se nanašala le na preselitve, ki ob neobstoju zadevnih ukrepov trgovinske politike očitno nimajo nobenega smisla, tako kot člen 13 Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL 2016, L 176, str. 21).

42 Pritožnici z drugim delom prvega pritožbenega razloga trdita, da je Splošno sodišče člen 33 Delegirane uredbe 2015/2446 razlagalo tako, da vsak odziv podjetja na ukrepe trgovinske politike Unije skoraj neizpodbojno pomeni kršitev te določbe.

43 Namesto da bi Splošno sodišče ugotovilo, ali je imela preselitev razumen razlog, ki ni povezan z izogibanjem ukrepom trgovinske politike Unije, naj bi Komisiji v praksi dovolilo, da ponovno opredeli izvorno državo tako, da ta ustreza ciljem teh ukrepov. Pritožnicama naj bi naložilo breme izpodbijanja domneve kršitve člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446, čeprav naj bi lahko gospodarski subjekt svobodno določil svojo poslovno politiko glede na preudarke o komercialni učinkovitosti, tako kot kadar na primer izvršuje svojo pravice, da svojo dejavnost strukturira tako, da omeji svoj davčni dolg, kar naj bi bilo priznano v točki 73 sodbe z dne 21. februarja 2006, Halifax in drugi (C-255/02, EU:C:2006:121).

44 Poleg tega naj bi Splošno sodišče napačno ugotovilo, da člen 33 Delegirane uredbe 2015/2446 ne omejuje svobode gospodarske pobude, čeprav naj bi razlaga v izpodbijani sodbi neupravičeno omejevala svobodo podjetij, da izberejo kraj proizvodnje. Dejstvo, da bi bilo treba v skladu z razlogovanjem Splošnega sodišča nove modele motornih koles, ki so bili izdelani le na Tajskem, obravnavati, kot da je njihovo poreklo iz Združenih držav, naj bi pomenilo dodatno omejitev te svoboščine.

45 Pritožnici s tretjim delom prvega pritožbenega razloga trdita, da je bilo v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno pravo glede dokaznega standarda, ki bi ga morala doseči Komisija, da bi gospodarskemu subjektu naložila breme dokazovanja, da je preselitev njegove dejavnosti gospodarsko upravičena. Splošno sodišče naj bi storilo napako, ker je menilo, da časovno sovpadanje sprejetja ukrepa trgovinske politike in preselitve zadostuje za dokaz domneve, da ta preselitev ni gospodarsko upravičena. S svojim razlogovanjem naj bi napačno razlagalo točko 29 sodbe z dne 13. decembra 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637).

46 Poleg tega naj bi Splošno sodišče selektivno razlagalo pojem „razpoložljiva dejstva“ v smislu člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446, ker se je za naložitev dokaznega bremena pritožnicama oprlo le na obrazec 8-K. Ker naj bi ta določba Splošnemu sodišču nalagala, da preuči vsa razpoložljiva dejstva, naj bi to s tem, da ni upoštevalo dokazov iz časa po objavi tega obrazca, te dokaze izkrivilo in storilo očitno napako pri presoji. Glede na obstoječe dokaze bi moralo Sodišče ugotoviti, da je Splošno sodišče storilo napako, saj čeprav bi bilo sprejetje zadevnega ukrepa trgovinske politike res dogodek, ki je povzročil preselitev, naj ne bi bil nujno glavni ali prevladujoči cilj te preselitve izogniti se temu ukrepu.

47 Komisija meni, da trditve, navedene v okviru tretjega dela prvega pritožbenega razloga, ki se nanašajo na izkrivljanje dokazov, niso dopustne, ker pritožnici nista natančno pojasnili, katere naj bi bile napake pri analizi Splošnega sodišča. Vsekakor pa naj bi bil ta prvi pritožbeni razlog neutemeljen.

Presoja Sodišča

48 Pritožnici s prvima dvema deloma prvega pritožbenega razloga, ki ju je treba obravnavati skupaj, Splošnemu sodišču očitata, da je napačno razlagalo merilo iz člena 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446, v skladu s katerim se šteje, da kakršna koli predelava ali obdelava, opravljena v drugi državi ali na drugem ozemlju, ni bila gospodarsko upravičena, „če se na podlagi razpoložljivih dejstev ugotovi, da je bil namen te operacije izogibanje uporabi ukrepov iz člena 59 [carinskega] zakonika [Unije]“, kakršni so ti v obravnavani tej zadevi.

49 Na prvem mestu, Splošno sodišče je v točki 58 izpodbijane sodbe navedbo „je bil namen te operacije izogibanje“ iz te določbe ob upoštevanju tega, da je izraz „namen“ v tem izrazu uporabljen v ednini, razlagalo tako, da čeprav edini namen odločitve o preselitvi proizvodnje morda ni izogibanje ukrepu trgovinske politike, mora biti ta namen vseeno odločilen. Splošno sodišče je v točki 62 te sodbe ugotovilo, da je treba navedeno določbo razlagati tako, da če se na podlagi razpoložljivih dejstev izkaže, da je bil glavni ali prevladujoči namen preselitve izogniti se uporabi ukrepov trgovinske politike Unije, je torej treba šteti, da ta preselitev načeloma ne more biti gospodarsko upravičena.

50 Pri tej razlagi pa pravo nikakor ni bilo napačno uporabljeno. Natančneje, v nasprotju s tem, kar trdita pritožnici, člena 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 ni mogoče razlagati tako, da se nanaša le na preselitve, ki ob neobstoju zadevnih ukrepov trgovinske politike očitno nimajo nobenega smisla.

51 Prvič, v delu, v katerem se pritožnici po analogiji sklicujeta na sodbo z dne 21. februarja 2006, Halifax in drugi (C-255/02, EU:C:2006:121), v točki 73 katere je Sodišče na področju davka na dodano vrednost razsodilo, da lahko gospodarski subjekt svojo dejavnost strukturira tako, da

omeji svoj davčni dolg, je treba ugotoviti, da tudi če bi bilo to sodbo mogoče po analogiji uporabiti za položaj iz obravnavane zadeve, trditev pritožnic temelji na nepopolnem branju te sodbe.

52 Splošno sodišče je namreč v točki 62 izpodbijane sodbe člen 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 razlagalo podobno kot Sodišče v zvezi z davkom na dodano vrednost v točkah 75 in 86 sodbe z dne 21. februarja 2006, Halifax in drugi (C-255/02, EU:C:2006:121), in sicer da ugotovitev obstoja zlorabe med drugim zahteva, da je iz vseh objektivnih elementov razvidno, da je bistveni namen zadevnih transakcij pridobitev davčne ugodnosti.

53 Drugič, razlaga Splošnega sodišča v točki 62 izpodbijane sodbe, v skladu s katero je odločilno merilo za uporabo tega člena 33 glavni ali prevladujoči namen operacije, je nujna za zagotovitev polnega učinka te določbe. Ta namreč v veliki meri ne bi bila učinkovita, če bi jo bilo treba razlagati tako, da se ne uporablja zgolj zato, ker poleg glavnega ali prevladujočega namena izogniti se uporabi ukrepov trgovinske politike Unije preselitev sledi tudi drugim, sekundarnim ciljem.

54 Tretjič, v zvezi s trditvijo pritožnic, da razlaga, ki jo je Splošno sodišče podalo v zvezi s členom 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446, ki v bistvu potrjuje razlago, ki jo je Komisija uporabila v spornem sklepu, posega v njuno svobodo gospodarske pobude, je treba ugotoviti, da pritožnici grajata točko 184 te sodbe, ki je bila podana v okviru odgovora Splošnega sodišča na podobno trditev, navedeno pred njim. Nasprotno pa se pritožnici v pritožbi ne sklicujeta na točko 183 navedene sodbe, v kateri je Splošno sodišče ugotovilo, da nista navedli dejstev, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da je sporni sklep nesorazmerno omejil njuno lastninsko pravico ali njuno svobodo gospodarske pobude.

55 Poleg tega je Splošno sodišče v točki 184 izpodbijane sodbe dodatno navedlo, da morebitna omejitev lastninske pravice ali svobode gospodarske pobude pritožnic, tudi če bi bila dokazana, ne bi bila posledica spornega sklepa, ampak Izvedbene uredbe 2018/886, s katero so bile uvedene dodatne carine.

56 Zato je argumentacija tožečih strank v zvezi z domnevno kršitvijo njune svobode gospodarske pobude brezpredmetna.

57 Četrtič, v nasprotju s tem, kar trdita pritožnici, iz uvodne izjave 21 Delegirane uredbe 2015/2446, v kateri je navedeno, da je treba preprečiti vsakršno „manipulacijo“ porekla uvoženega blaga z namenom izogibanja ukrepom trgovinske politike, ni mogoče sklepati, da bi bilo treba člen 33, prvi odstavek, te delegirane uredbe razlagati tako, da se nanaša le na preselitve, ki ob neobstoju zadevnih ukrepov trgovinske politike očitno nimajo nobenega smisla, kot naj bi to veljalo za „izogibanje“ protidampinškim dajatvam, opredeljenem v členu 13 Uredbe 2016/1036.

58 Najprej, iz zadnjenavedene določbe ni mogoče izpeljati nobenega nauka za razlago člena 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446, ker se nanaša na drugo področje in ker so v njej uporabljeni izrazi, ki se zelo razlikujejo od izrazov iz tega člena 33, ki ne vsebuje niti izraza „izogibanje“ niti podrobne opredelitve tega izraza, ki je podana v členu 13 Uredbe 2016/1036.

59 Dalje, poudariti je treba, da lahko izraz „manipulacija“ iz uvodne izjave 21 te delegirane uredbe zajema številna namerna dejanja, ki privedejo do spremembe porekla uvoženega blaga. Iz besedila te uvodne izjave je razvidno, da so med temi dejanji dejanja, ki jih je treba preprečiti, tista, ki so izvedena z namenom izogibanja uporabi ukrepov trgovinske politike. Navedba tega namena, poleg tega brez navedbe njegove izključne narave, pa bi bila odveč in ne bi imela polnega

učinka, če bi se izraz „manipulacija“ razlagal tako, da se že sam po sebi nanaša le na dejanja, ki nimajo drugega namena, kot je izogibanje uporabi ukrepov trgovinske politike Unije, kot so tisti, ki izhajajo iz Izvedbene uredbe 2018/886.

60 Nazadnje, ker izraz „manipulacija“ v členu 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 ni naveden, nikakor ne more omogočiti, da bi se ta določba razlagala na način, ki ne bi bil v skladu z njenim besedilom in sistematiko. Razlaga, ki jo predlagata pritožnici, pa ne le, da nima nobene opore v besedilu in sistematiki navedene določbe, ampak bi tudi ogrozila njen polni učinek, kot je bilo navedeno v točki 53 te sodbe.

61 Iz navedenega izhaja, da Splošno sodišče s tem, da je v točkah 58 in 62 izpodbijane sodbe presodilo, da je odločilno merilo za uporabo člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446 glavni ali prevladujoči cilj zadevne operacije, ni storilo napake.

62 Na drugem mestu, Splošno sodišče je na podlagi te razlage v točki 63 izpodbijane sodbe ugotovilo, da če se na podlagi razpoložljivih dejstev izkaže, da je bil glavni ali prevladujoči cilj preselitve izogniti se uporabi ukrepov trgovinske politike Unije, mora zadevni gospodarski subjekt predložiti dokaz, da glavni ali prevladujoči cilj te preselitve ob sprejetju odločitve, ki se nanaša na to preselitev, ni bil izogniti se uporabi takih ukrepov. Po navedbah Splošnega sodišča se tak dokaz razlikuje od naknadnega iskanja gospodarske upravičenosti ali gospodarske racionalnosti navedene preselitve.

63 Splošno sodišče s tem razlogovanjem nikakor ni določilo neizpodbojne domneve ali vsaj take, ki jo je izjemno težko ovreči. Nasprotno, Splošno sodišče je zgolj izpeljalo posledice iz dejstva, da mora biti mogoče glavni ali prevladujoči cilj zadevne transakcije ugotoviti na podlagi objektivnih elementov, in sicer razpoložljivih dejstev.

64 Iz jasnega besedila člena 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 je namreč razvidno, da se ta določba uporablja le, če je mogoče z razpoložljivimi dejstvi dokazati, da je bil namen ravnanja zadevnega podjetja izogniti se uporabi zadevnega ukrepa trgovinske politike. Pristojni organi morajo torej to operacijo na podlagi te določbe šteti za gospodarsko neupravičeno le, če je dejansko tako.

65 V takem primeru pa bodisi ne obstajajo dejanski elementi, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da je glavni ali prevladujoči namen navedene operacije drug namen in je v tem primeru uporaba člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446 obvezna, bodisi taki dejanski elementi obstajajo, vendar pa pristojni organi z njimi ne razpolagajo. V tem okviru je upravičeno, da je zadevno podjetje tisto, ki je najprimernejše ali celo edino, ki bi lahko razpolagalo s temi dejanskimi elementi, da jih predloži pristojnim organom.

66 V zvezi s tem člen 33 Delegirane uredbe 2015/2446 ne opredeljuje nobene posebne značilnosti, ki jo morajo imeti „razpoložljiva“ dejstva, zlasti s časovnega vidika. Zato ni izključeno, da dejstva postanejo „razpoložljiva“ po odločitvi o izvedbi zadevne operacije ali celo po izvedbi te operacije. Vendar je glavni ali prevladujoči namen navedene operacije mogoče presojati najpozneje takrat, ko je bila sprejeta odločitev o njej, kar potrjuje tudi uporaba preteklika v dikciji „je bil namen […] izogibanje uporabi“. Poleg tega ni mogoče, da bi na to odločitev vplivali preudarki, ki se časovno umeščajo za njo.

67 Na tretjem mestu, v nasprotju s trditvami pritožnic iz razlogovanja Splošnega sodišča ne izhaja, da je Komisiji dovoljeno opraviti subjektivno presojo namenov operacije ali domnevati o pomembnosti teh namenov.

68 Člen 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 sicer nalaga opredelitev subjektivnega elementa, in sicer namena izognitve uporabi ukrepa trgovinske politike. Vendar je namen te določbe, da se glavni ali prevladujoči cilj obravnavane operacije dokaže objektivno, ob opiranju na razpoložljiva dejstva. Zato mora, kot je navedeno v točki 75 izpodbijane sodbe, ugotovitev odločilnosti namere, da se izogne uporabi ukrepa trgovinske politike, temeljiti na objektivnih dokazih.

69 V zvezi s tem se člen 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 bistveno razlikuje od člena 25 carinskega zakonika Skupnosti, v katerem je bila s sklicevanjem na zadevno operacijo uporabljena navedba „je bil njen edini namen izogibanje določbam“ in ki je določal možnost uporabe domneve za določitev takega namena. Zato ni nobene neskladnosti med izpodbijano sodbo in voljo zakonodajalca, da zadnjenavedeno določbo črta.

70 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da neskladnosti člena 25 carinskega zakonika Skupnosti s členom 2 Sporazuma o pravilih o poreklu, na katero se sklicujeta pritožnici, ni mogoče šteti za upoštevno za presojo razlage člena 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 v izpodbijani sodbi. Ta trditev pritožnic namreč temelji na predpostavki, da je Splošno sodišče objektivno merilo iz tega člena 33, prvi odstavek, spremenilo v subjektivno merilo. Kot pa je bilo ugotovljeno v točkah 67 in 68 te sodbe, je ta predpostavka napačna.

71 Glede na navedeno je treba prva dva dela prvega pritožbenega razloga zavrniti.

72 Tretji del prvega pritožbenega razloga se nanaša na pravila o dokazovanju, določena v točkah 70 in 71 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče je v točki 70 ugotovilo časovno sovpadanje začetka veljavnosti Izvedbene uredbe 2018/886, s katero so bile uvedene dodatne carine, in napovedi zadevne operacije preselitve. Splošno sodišče je ob sklicevanju na točko 29 sodbe z dne 13. decembra 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637), menilo, da tako časovno sovpadanje lahko upraviči domnevo, da je namen preselitve izogibanje uporabi ukrepov trgovinske politike.

73 Splošno sodišče je v prvem stavku točke 71 izpodbijane sodbe navedlo, da je iz te točke 29 razvidno, da mora zadevni gospodarski subjekt, če obstaja tako časovno sovpadanje, predložiti dokaz o utemeljenem razlogu, ki ni izogibanje posledicam, ki izhajajo iz zadevnih določb, za izvajanje proizvodnih dejavnosti v državi, v katero je bila proizvodnja preseljena.

74 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da točki 70 in 71 izpodbijane sodbe ne kršita smisla točke 29 sodbe z dne 13. decembra 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637), na katero se pritožnici sklicujeta pred Splošnim sodiščem. Sodišče je v tej točki 29 razsodilo, da mora v primeru časovnega sovpadanja začetka veljavnosti upoštevne ureditve in prenosa sestavljanja sestavnih delov proizvoda zadevni gospodarski subjekt predložiti dokaz o razumnem razlogu za ta prenos, da bi izpodbil domnevo, da je bil navedeni prenos opravljen, da bi se izognil posledicam, ki izhajajo iz te ureditve.

75 Ta točka 29 sicer vsebuje razlago člena 6 Uredbe Sveta (EGS) št. 802/68 z dne 27. junija 1968 o skupni opredelitvi pojma porekla blaga (UL 1968, L 148, str. 1). Ta določba v bistvu ustreza členu 25 carinskega zakonika Skupnosti, za katerega so, kot je navedeno v točki 69 te sodbe, značilne bistvene razlike v primerjavi s členom 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446, ker je izrecno določal možnost uporabe domneve.

76 Vendar razlogovanje Splošnega sodišča ni napačno, saj člen 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 zahteva, da se na podlagi razpoložljivih dejstev dokaže namen operacije, ki ga je treba razlagati kot glavni ali prevladujoči namen, kot je Splošno sodišče pravilno presodilo v točkah 58 in 62 izpodbijane sodbe.

77 Splošno sodišče pa se je v točki 70 sodbe oprlo na razpoložljiva dejstva, pri čemer je upoštevalo namen preselitve proizvodnje, ki ga je družba Harley-Davidson navedla na obrazcu 8-K, in časovno sovpadanje začetka veljavnosti Izvedbene uredbe 2018/886 in napovedi te operacije preselitve.

78 Tako je Splošno sodišče v točki 70 izpodbijane sodbe zlasti ugotovilo, da je bil glavni ali prevladujoči namen družbe Harley-Davidson pri tem, da je v obrazcu 8-K navedla le, da se je želela s preselitvijo svoje proizvodnje „izogniti tarifni obremenitvi“, ki je posledica začetka veljavnosti dodatnih carin, izogibanje uporabi teh ukrepov trgovinske politike. Splošno sodišče je v zvezi s tem poudarilo, da je iz predmeta in vsebine obrazca 8-K je jasno razvidno, da je bil ta obrazec z datumom 25. junij 2018 kot takojšen odziv na objavo Izvedbene uredbe 2018/886 objavljen le pet dni po navedeni objavi in tri dni po začetku veljavnosti te izvedbene uredbe.

79 Na podlagi teh elementov je lahko Splošno sodišče, ne da bi kršilo člen 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446, štelo, da je bilo na prvi pogled dokazano, da je bil namen zadevne preselitve izogibanje uporabi ukrepov trgovinske politike. Zato bi moral zadevni gospodarski subjekt predložiti dokaz o drugačnem razumnem razlogu, ki naj bi dokazoval, da glavni ali prevladujoči namen operacije ni bil povezan s tem namenom.

80 Glede domnevnega izkrivljanja dokazov s strani Splošnega sodišča je treba ugotoviti, da pritožnici dejansko predlagata novo presojo dokazov, ne da bi dovolj natančno navedli izkrivljanje, ki se očita Splošnemu sodišču, ali dokazali napake pri analizi, ki naj bi po njunem mnenju to sodišče vodile do tega, da je to storilo to izkrivljanje. Tako izpodbijanje je zato v fazi pritožbe nedopustno (glej v tem smislu sodbo z dne 8. junija 2023, Severstal in NLMK/Komisija, C-747/21 P in C-748/21 P, EU:C:2023:459, točka 52).

81 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba tudi tretji del prvega pritožbenega razloga in zato ta pritožbeni razlog v celoti zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: prekoračitev meja prenosa pooblastila iz člena 62 carinskega zakonika Unije

Trditve strank

82 Pritožnici z drugim pritožbenim razlogom, navedenim podredno, Splošnemu sodišču očitata napačno uporabo prava, ki naj bi bila vsebovana v točkah od 86 do 90 izpodbijane sodbe. S členom 33 Delegirane uredbe 2015/2446, kot je razložen v izpodbijani sodbi, naj bi se kršil člen 290 PDEU, ker so bili z njim spremenjeni nekateri bistveni elementi člena 60(2) carinskega zakonika Unije.

83 Ta razlaga naj bi objektivno merilo iz tega člena 60(2), ki temelji na gospodarski upravičenosti operacije, nadomestila s subjektivnim merilom, ki temelji na namenu gospodarskega subjekta. Navedena razlaga naj bi pomenila, da se prizna, da je Komisija sprejela politično odločitev, ki je v nasprotju s politično odločitvijo zakonodajalca, ki je bila, da se je ta s črtanjem člena 25 carinskega zakonika Skupnosti odpovedal temu subjektivnemu merilu. Navedena razlaga bi ogrozila hierarhijo predpisov in pravno varnost, ker naj bi se z njo v delegiranem aktu ustvarila drugačna pravica glede na tisto v zakonodajnem aktu.

84 Komisija te trditve izpodbija.

Presoja Sodišča

85 Z drugim pritožbenim razlogom se predlaga ugotovitev nezakonitosti člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446, kot ga razlaga Splošno sodišče.

86 Ker določb prava Unije ni mogoče šteti za neveljavne, če jih je mogoče razlagati tako, da so skladne z nadrejenimi pravnimi pravili (glej v tem smislu sodbo z dne 16. novembra 2023, Ligue des droits humains (Preverjanje obdelave podatkov s strani nadzornega organa), C-333/22, EU:C:2023:874, točka 57), je mogoče ta tožbeni razlog razumeti le tako, da se z njim v bistvu izpodbija razlaga, ki jo je Splošno sodišče podalo v zvezi s členom 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446.

87 Vendar trditve pritožnic izhajajo iz predpostavke, da je Splošno sodišče člen 33, prvi odstavek, Delegirane uredbe 2015/2446 razlagalo tako, da vsebuje subjektivno merilo. Kot pa je bilo navedeno v točkah 67 in 68 te sodbe, je ta predpostavka napačna.

88 Drugi pritožbeni razlog je treba zato zavrniti.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela dobrega upravljanja

Trditve strank

89 Tretji pritožbeni razlog je sestavljen iz dveh delov.

90 Pritožnici s prvim delom trdita, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah od 166 do 169 izpodbijane sodbe presodilo, da kršitev pravice do izjave s strani Komisije ne upravičuje razglasitve ničnosti spornega sklepa, napačno uporabilo pravo. Iz točke 46 sodbe z dne 21. septembra 2017, Feralpi/Komisija (C-85/15 P, EU:C:2017:709), in točke 56 sodbe z dne

16. januarja 2019, Komisija/United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23), naj bi izhajalo, da je ta pravica bistvena postopkovna zahteva. Odločilno naj bi bilo, ali bi zadevno podjetje lahko imelo možnost, čeprav majhno, da bolje zagotovi svojo obrambo.

91 To merilo naj bi bilo v obravnavanem primeru izpolnjeno, saj naj bi se pritožnice lahko sklicevale na številne dejanske dokaze, ki so bili predloženi Splošnemu sodišču, glede tega, da je bila preselitev gospodarsko upravičena. Upoštevati bi bilo treba tudi obrnjeno dokazno breme zaradi domneve, določene pri uporabi člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446.

92 Tudi če bi bila pravilna uporaba člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446 v obravnavani zadevi odvisna le od pravnih vprašanj, kar pritožnici izpodbijata z vidika točk 64 in 72 izpodbijane sodbe, bi bila pravica do predložitve pravnih trditev del pravice do izjave, zlasti ob upoštevanju različnih stališč Komisije in belgijskih organov ter zavrnitve te institucije, da predloži uradno mnenje v zvezi z razlago člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446.

93 Pritožnici z drugim delom tretjega pritožbenega razloga trdita, da je Splošno sodišče napačno razlagalo načeli varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti ter pravico do dobrega upravljanja.

94 Na prvem mestu, Splošno sodišče naj v točkah od 145 do 147 izpodbijane sodbe ne bi upoštevalo točk od 10 do 12 sodbe z dne 3. marca 1982, Alpha Steel/Komisija (14/81, EU:C:1982:76), in točk od 35 do 38 sodbe z dne 17. aprila 1997, de Compte/Parlament (C-90/95 P, EU:C:1997:198), iz katerih naj bi izhajalo, da nezdružljivost pravnega akta s pravom Unije ni absolutna ovira za uporabo načela varstva legitimnih pričakovanj. V zvezi s tem naj bi bilo odločilno vprašanje, ali ta akt posamezniku daje prednost.

95 V obravnavanem primeru naj bi odločbe ZIPB ustvarile legitimna pričakovanja, na podlagi katerih naj bi bile sprejete večje poslovne odločitve z dolgoročnimi učinki. Zato bi moral biti sporni sklep sprejet v razumnem roku. Ker so odločbe ZIPB v skladu s členom 33(3) carinskega zakonika Unije veljavne tri leta, naj bi njihova razveljavitev približno dve leti po njihovem sprejetju očitno kršila načelo pravne varnosti in pritožnicama povzročila škodo. Poleg tega člena 33 Delegirane uredbe 2015/2446 ni mogoče opredeliti kot „natančnega“, kar je opredelitev, ki naj bi bila v nasprotju z novostjo razveljavitve odločbe ZIPB s strani Komisije.

96 Na drugem mestu, analiza v zvezi s trajanjem postopka Komisije, vsebovana v točkah 175 in 176 izpodbijane sodbe, naj ne bi bila pravno utemeljena. V zvezi s tem bi moralo Splošno sodišče upoštevati pomen zadeve za zadevno osebo. Upoštevno obdobje naj bi bilo obdobje med, na eni strani, 31. januarjem 2019, datumom prvih razprav Komisije z belgijskimi organi, ali podredno, 24. junijem 2019, ko so belgijski organi sprejeli prvi dve odločbi ZIPB, in na drugi strani, 7. aprilom 2021, ko je bil sporni sklep objavljen. Trajanje postopka sprejetja spornega sklepa, to je 21 ali 26 mesecev, naj ne bi bilo utemeljeno glede na domnevno očitno nezakonitost odločb ZIPB. V vsakem primeru naj bi tako trajanje precej preseglo to, kar je sprejemljivo.

97 Zaradi kršitve pravice do dobrega upravljanja in splošnega načela prava Unije, ki zahteva ukrepanje v razumnem roku, naj bi bilo treba – ne glede na to, ali je ta zamuda povzročila kršitev pravice do obrambe ali ne – tako razveljaviti izpodbijano sodbo kot tudi razglasiti ničnost spornega sklepa, saj je bila Komisija prekludirana v tem, da prepozno ukrepa.

98 Komisija te trditve izpodbija.

Presoja Sodišča

99 Prvi del tretjega pritožbenega razloga se nanaša na točke od 166 do 169 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče – čeprav je priznalo, da Komisija ni izpolnila svoje obveznosti, da pred sprejetjem spornega sklepa zasliši pritožnici – presodilo, da ta nepravilnost ne zadostuje za razglasitev ničnosti tega sklepa. S tem je Splošno sodišče po mnenju pritožnic uporabilo drugačna merila od tistih, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča.

100 V zvezi s tem se je Splošno sodišče v točki 162 izpodbijane sodbe sklicevalo na sodno prakso Sodišča, v skladu s katero mora za to, da bi kršitev pravice do izjave lahko privedla do razglasitve ničnosti zadevnega akta, obstajati možnost, da bi se upravni postopek lahko končal drugače (sodba z dne 5. maja 2022, Zhejiang Jiuli Hi-Tech Metals/Komisija, C-718/20 P, EU:C:2022:362, točka 49). Na to merilo je v bistvu opozorjeno tudi v točki 167 izpodbijane sodbe.

101 Splošno sodišče je s tem, da se je po analogiji sklicevalo na točko 98 sodbe z dne 29. junija 2006, SGL Carbon/Komisija (C-308/04 P, EU:C:2006:433), v točki 162 izpodbijane sodbe prav tako menilo, da mora tožeča stranka s predložitvijo konkretnih dokazov ali vsaj dovolj zanesljivih in natančnih argumentov ali indicev dokazati, da bi bila odločba Komisije lahko drugačna, s čimer bi bilo mogoče konkretno določiti kršitev pravice do obrambe.

102 Splošno sodišče je s tem pravilno opredelilo sodno prakso Sodišča, ki je upoštevna v zvezi s pravico vsake osebe, da se izjavi, preden je proti njej sprejet posamični ukrep, ki bi jo negativno prizadel, kot izhaja iz člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah.

103 Na eni strani se namreč točka 46 sodbe z dne 21. septembra 2017, Feralpi/Komisija (C-85/15 P, EU:C:2017:709), na katero se sklicujeta pritožnici, sklicuje na pravico do zaslišanja, kot je določena v posebnem okviru Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81).

104 Po drugi strani mora oseba, ki se sklicuje na kršitev svoje pravice do obrambe, da bi dosegla razglasitev ničnosti izpodbijanega akta na podlagi člena 263 PDEU, dokazati, da obstaja možnost, da bi se upravni postopek, v katerem je bil sprejet ta akt, končal drugače (glej v tem smislu sodbo z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, točka 79 in navedena sodna praksa). V zvezi s tem, čeprav osebi, ki se sklicuje na tako nepravilnost, ni mogoče naložiti, da dokaže, da bi imel zadevni akt, če te nepravilnosti ne bi bilo, vsebino, ki bi bila za njene interese ugodnejša, mora ta oseba vseeno konkretno dokazati, da taka možnost ni v celoti izključena (sodba z dne 28. septembra 2023, Changmao Biochemical Engineering/Komisija, C-123/21 P, EU:C:2023:708, točka 170 in navedena sodna praksa).

105 Splošno sodišče na podlagi tega merila s tem, da je po tem, ko je v točki 166 izpodbijane sodbe ugotovilo kršitev pravice pritožnic do izjave, v točkah od 167 do 170 ugotovilo, da dejanski dokazi o tem, da je bila preselitev „gospodarsko upravičena“ zaradi pričakovanega povečanja gospodarske učinkovitosti, ne morejo ustvariti možnosti, da bi upravni postopek lahko privedel do drugačnega rezultata, ni napačno uporabilo prava.

106 V zvezi s tem namreč zadostuje navesti, da je Splošno sodišče v točki 170 te sodbe, na katero se ta pritožba ne nanaša neposredno ter ki napotuje na točki 65 in 66 navedene sodbe, razsodilo, da pritožnici pred njim nista predložili konkretnih elementov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da je bila zadevna preselitev upravičena predvsem zaradi preudarkov, ki niso povezani z uvedbo dodatnih carin, določenih z Izvedbeno uredbo 2018/886.

107 V teh okoliščinah je treba prvi del tretjega pritožbenega razloga zavrniti.

108 Drugi del tretjega tožbenega razloga se nanaša na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj in kršitev pravice tožečih strank do dobrega upravljanja, ki naj bi izhajala iz trajanja postopka, ki ga je vodila Komisija.

109 Na prvem mestu, Splošno sodišče je v točki 144 izpodbijane sodbe ugotovilo, ne da bi se to izpodbijalo v okviru te pritožbe, da ni namen oziroma ne more biti posledica odločbe ZIPB, sprejete na podlagi člena 33 carinskega zakonika Unije, da se gospodarskemu subjektu dokončno zagotovi, da poreklo blaga, na katero se ta odločba nanaša, pozneje ne bo spremenjeno, saj lahko Komisija v skladu s členom 34(11) tega zakonika sprejme sklepe, s katerimi od držav članic zahteva razveljavitev odločb ZIPB, da bi se zagotovila pravilna in enotna tarifna uvrstitev ali opredelitev porekla blaga.

110 Splošno sodišče je s tem pravilno razlagalo člen 33 in člen 34(11) carinskega zakonika Unije, te razlage pa poleg tega pritožnici nista grajali v okviru te pritožbe. Ta razlaga je zadostna podlaga za zavrnitev trditev na prvi stopnji, ki se nanašajo na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj. Zato, kot je generalna pravobranilka navedla v točki 105 sklepnih predlogov, so razlogi, zaradi katerih je Splošno sodišče v točkah od 145 do 147 izpodbijane sodbe zavrnilo to argumentacijo, dodatni glede na razloge iz točke 144 te sodbe. Očitke pritožnic v zvezi s točkami od 145 do 147 navedene sodbe je zato treba zavrniti kot brezpredmetne.

111 Na drugem mestu, Splošno sodišče je v točki 164 izpodbijane sodbe s sklicevanjem na sodno prakso Sodišča opozorilo, da je treba razumnost trajanja postopka presojati glede na posebne okoliščine vsake zadeve. Pomen spora za zadevno osebo je sicer del teh okoliščin, vendar je to le ena od okoliščin (glej v tem smislu sodbo z dne 12. maja 2022, Klein/Komisija, C-430/20 P, EU:C:2022:377, točka 72 in navedena sodna praksa), ki jo mora Splošno sodišče presoditi kot dejanski element.

112 Poleg tega razumnosti trajanja postopka ni mogoče določiti s sklicevanjem na natančno zgornjo mejo, določeno abstraktno (sodba z dne 12. maja 2022, Klein/Komisija, C-430/20 P, EU:C:2022:377, točka 86). Enako velja za določitev izhodišča za izračun tega trajanja, če ni, kot v obravnavanem primeru, natančnih navedb v določbah, ki se uporabijo.

113 V tem okviru je mogoče trditve pritožnic sprejeti le, če bi bilo dokazano, da je Splošno sodišče izkrivilo dejstva. Pritožnici pa se ne sklicujeta na tako izkrivljanje, saj se v bistvu omejujeta na to, da predlagata novo presojo dejanskega stanja, kar pa ne spada v pristojnost Sodišča v okviru pritožbe (glej v tem smislu sodbo z dne 12. septembra 2024, Anglo Austrian AAB/ECB in Far-East, C-579/22 P, EU:C:2024:731, točka 147 in navedena sodna praksa).

114 V teh okoliščinah je treba zavrniti tudi drugi del tretjega pritožbenega razloga. Zato je treba ta pritožbeni razlog zavrniti v celoti.

115 Glede na vse navedeno je treba pritožbo, ker ni bil sprejet noben od njenih razlogov, zavrniti.

Stroški

116 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.

117 V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

118 Ker pritožnici nista uspeli, se jima v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**

2. **Družbi Harley-Davidson Europe Ltd in Neovia Logistics Services International NV poleg svojih stroškov nosita stroške Evropske komisije.**

Podpisi